

PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W GMINIE SIECHNICE NA LATA 2021-2023

„Dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności, dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju, i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci, w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami”.

I. Wprowadzenie

Rodzina należy do tych instytucji społecznych, które pomimo wielu zmian zachodzących w społeczeństwie, znajduje się na szczycie hierarchii wartości społecznych. Przekonanie, że rodzina jest ważna w życiu jednostek oraz to, że stanowi ona cel, do którego warto dążyć, obecne jest w wielu różnych kulturowo zbiorowościach. Pragnienie posiadania rodziny jest czymś uniwersalnym. O ile jednak przekonanie o wadze rodziny jest znaczne, to zmienia się obraz i kształt tej rodziny. Dominujący model, znany jeszcze sprzed kilkunastu lat, oparty na trwałym małżeństwie z silną pozycją mężczyzny, męża i ojca, ustępuje miejsca innym formom życia rodzinnego, opartym na małżeństwach o partnerskim statusie, małżeństwach rekonstruowanych, związkach partnerskich czy jako model rodziny niepełnej, z samotnym rodzicem jako głową rodziny. Zmieniają się również oczekiwania wobec rodziny, szczególnie wobec rodziców, związane z presją demograficzną.

Współczesne rodziny posiadają coraz mniej dzieci. Obserwowane zachowania reprodukcyjne z pro-ilościowych, opartych na w miarę licznych potomstwie, zamieniane są w zachowania pro-jakościowe, związane z ograniczaniem liczby dzieci, a charakteryzujące się inwestowaniem w ich „jakość” – wykształcenie, kompetencje i umiejętności. Wymusza to na rodzicach zwiększenie czasu poświęcanego w pracy i energii na zdobywanie środków ekonomicznych.

Współczesna rodzina jest rodziną obarczoną wieloma dylematami: balansowaniem między pracą a domem, co ma swoje przełożenie na czas dla rodziny i jakość relacji wewnątrzrodzinnych; wyborem między rodziną z jednym dzieckiem, ale za to maksymalnie „doinwestowanym” czy wielodzietnością i zagrożeniem marginalizacją; formalizowaniem relacji między partnerami i zawarciem związku małżeńskiego, kosztem rezygnacji z indywidualizmu, czy życiem w związku nieformalnym. Dylematy związane z rodziną stają się nie tylko przedmiotem szczególnego zainteresowania polityki społecznej, ale też dużym wyzwaniem dla niej. Zwłaszcza kwestie związane ze wspieraniem funkcji opiekuńczej, wychowawczej i edukacyjnej rodziny.

W rodzinie zaspokajane są zróżnicowane potrzeby jej członków. Dla potomstwa rodzina stanowi naturalne i podstawowe środowisko wychowawcze, w którym poprzez odpowiednie oddziaływanie stymulowany jest rozwój i kształtowana jest tożsamość młodego człowieka. Niezmiernie ważne jest, by rodziny zapewniały dzieciom przestrzeń do prawidłowego rozwoju, a taki jest możliwy tylko wtedy, gdy rodziny funkcjonują w sposób prawidłowy.

Każdy rodzic napotyka na trudności w procesie wychowywania dzieci. Trudności te mają zróżnicowany charakter i natężenie. Kiedy jednak pojawiają się problemy przerastają możliwości ich rozwiązania przy wykorzystaniu własnych zasobów rodziny, pojawia się konieczność wsparcia z zewnątrz. Najważniejsze jest bowiem to, by nie dopuścić do natężenia dysfunkcyjności rodziny, która mogłaby doprowadzić do konieczności odseparowania dzieci od ich rodziny i objęcia ich opieką pieczy zastępczej.

Należy poczynić wszelkie starania, aby rodziny przeżywające trudności w realizacji funkcji opiekuńczo – wychowawczej uzyskały profesjonalną pomoc i mogły w przyszłości samodzielnie, bez wsparcia instytucjonalnego, realizować złożone funkcje rodziny.

Gmina Siechnice poprzez realizatora Programu Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej od ośmiu lat realizuje Program Wspierania Rodziny. Bazując na doświadczeniach nabytych w trakcie tych lat, szczególnie mocno akcentuje się potrzebę wspierania rodzin przeżywających trudności w realizacji funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Na taką grupę odbiorców wskazuje bezpośrednio ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Znalazło to też swoje odzwierciedlenie w opracowanym Gminnym Programie Wspierania Rodziny w Gminie Siechnice na lata 2021-2023, który adresowany jest przede wszystkim do rodzin z dziećmi, przeżywających trudności w realizowaniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Uzupełniający charakter będą miały działania powszechnie skierowane do rodzin lub ich członków, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży. Mowa tu o ogólnodostępnych działaniach promujących wartości rodzinne i wspólne spędzanie

wolnego czasu oraz o ofercie poradnictwa specjalistycznego. Część działań skierowana jest również do specjalistów pracujących z rodzinami objętymi pomocą.

Gminny program wspierania rodziny nie obejmuje celów i zadań realizowanych w programie odnoszącym się do systemu pieczy zastępczej. W pewnych zakresach jednak (m.in. w zakresie działań prowadzonych z rodzinami biologicznymi dzieci pozbawionych okresowo środowiska rodzinnego) programy te wzajemnie się przenikają.

Przyjmuje się, że prawidłowa realizacja obu programów może przyczynić się do właściwej i skutecznej pomocy rodzinom, naturalnym i zastępczym, przeżywającym trudności w realizacji funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz zapewnienia dzieciom odpowiednich warunków do rozwoju.

Przedkładany Program Wspierania Rodziny na lata 2018-2020 stanowi realizację dyspozycji ustawowej i jest spójny ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Siechnice na lata 2016-2022, w której określone cele strategiczne mówią o „**minimalizacji zjawisk społecznie szkodliwych poprzez działania mające na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, integracji społecznej środowisk i osób wymagających szczególnego wsparcia**”.

II. Diagnoza sytuacji

2.1 Dane statystyczne

Gmina Siechnice jest gminą miejsko-wiejską, w skład której wchodzi miasto Siechnice i 22 miejscowości. Według stanu na 24.11.2020 r. Gminę Siechnice zamieszkiwało **22.706 mieszkańców**.

Tabela 1. Karta Diagnostyczna

Rodzaj udzielonej pomocy	Rok 2020 (dane na 24.11.2020 r.)
Liczba mieszkańców gminy	22 706
Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	126
Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych	322
Liczba rodzin korzystających z funduszu alimentacyjnego	66
Liczba rodzin korzystających ze świadczenia wychowawczego	4022
Liczba rodzin korzystających ze świadczenia Dobry Start	2385
Liczba rodzin korzystających z dodatku mieszkaniowego	39
Liczba rodzin którym wydano Kartę Dużej Rodziny	92
Liczba dzieci i młodzieży korzystających ze stypendium szkolnego	26
Liczba dzieci umieszczonych z terenu gminy w pieczy zastępczej	32

Źródło: dane ze sprawozdań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Siechnicach

Na rok 2020 zaplanowane zostało przeprowadzenie diagnozy problemów społecznych na terenie Gminy Siechnice. Jednak z uwagi na wprowadzony stan epidemii COVID-19 i związany z nim obowiązek zachowania dystansu społecznego niemożliwe było przeprowadzenie badań. Dlatego niniejszy Program opracowany został na podstawie przeprowadzonej w 2017 roku **diagnozy wspierania rodziny** w Gminie Siechnice w oparciu o analizę Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz bieżące dane statystyczne. Zawarte w badaniach z 2017 rekomendacje nadal pozostają aktualne.

2.2 Pomoc udzielana przez Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach ustawy o pomocy społecznej

W 2020 r. system pomocy społecznej objął wsparciem **126** rodzin - **229** osób. Analizując liczbę osób, którym przyznano świadczenia pomocy społecznej do liczby mieszkańców, przyjąć należy, iż wsparciem zostało objętych **1%** społeczności lokalnej. Wśród rodzin korzystających z pomocy najczęściej pomoc przyznawana była z następujących powodów:

Tabela 2. Powody przyznania świadczeń z pomocy społecznej

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	W tym na wsi	Liczba osób w rodzinie
Ogółem	126	106	229
Ubóstwo	88	64	144
Bezrobocie	52	38	84
Niepełnosprawność	41	34	62
Długotrwała lub nagła choroba	57	45	95
Potrzeba ochrony macierzyństwa w tym: wielodzietność	14 7	10 4	57 35
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenie gospodarstwa domowego w tym:	24	18	69
- rodziny niepełne	17	13	40
- rodziny wielodzietne	2	1	11
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	2	2	6
Alkoholizm	5	2	6
Bezdomność	8	3	8
Przemoc w rodzinie	2	2	6

Źródło: Sprawozdanie za 10.2020 Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Siechnicach

2.3 Analiza wsparcia udzielanego rodzinom w kryzysie, trudnej sytuacji życiowej oraz w problemach w należyтым wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych

Zgodnie z założeniami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej praca z rodziną jest organizowana przez Gminę Siechnice i realizowana przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

2.3.1 Praca Asystenta rodziny

Celem wzmocnienia rodziny, w należyтым wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, przyznawany jest Asystent Rodziny. Pracę z rodziną asystent prowadzi **za jej zgodą i z aktywnym udziałem**, z uwzględnieniem jej trudności, zasobów oraz możliwości wsparcia zewnętrznego. Wspieranie rodziny polega przede wszystkim na

uruchomieniu w rodzinach ich zasobów do radzenia sobie w przyszłości z podobnymi trudnościami z jakimi stykają się i będą spotykać w codziennym życiu.

Wsparciem objęte zostają rodziny, z wieloma dysfunkcjami, od lat korzystającymi ze świadczeń pomocy społecznej. Dla części tych rodzin ustanowiony jest nadzór kuratora z uwagi na nienależyte wykonywanie przez rodziców obowiązków wynikających z kodeksu rodzinnego i opiekuńczego. Praca asystenta polega na zdiagnozowaniu, przy wsparciu pracownika socjalnego, sytuacji rodziny pod kątem problemów i potrzeb, a następnie wraz z rodziną opracowania planu działania. W ramach obowiązków asystent uczy dorosłych członków rodziny dysponowania finansami, prowadzi aktywizację zawodową podopiecznych (uczestniczy w wizytach w urzędzie pracy, rozpoznaje oferty pracy, odbywa wizyty z podopiecznymi u pracodawców). W wielu sytuacjach porządkuje sprawy związane z zaległościami w zakresie opłat mieszkaniowych, zaciąganych zobowiązań, zajęć komorniczych.

W przydzielonych do pracy przypadkach dużego zaangażowania wymaga praca z dziećmi. W ramach kontaktu z pedagogami szkolnymi i wychowawcami asystent diagnozuje problemy dzieci w nauce. Dla potrzeb dokonania właściwej diagnozy nawiązuje współpracę z poradnią psychologiczno-pedagogiczną, dzięki czemu może rozpocząć pracę z dzieckiem, ale również uczyć rodziców jak uczestniczyć w edukacji dziecka. Oprócz działań aktywizacyjnych i wsparcia dzieci asystent bardzo mocno współpracuje ze służbą zdrowia. Dzięki ścisłej współpracy z lekarzami i pielęgniarkami środowiskowymi część z podopiecznych korzysta z badań diagnostycznych, specjalistycznych łącznie z pobytem w szpitalu. Wieloletnie zaniedbania zdrowotne wpływają na rozwój dzieci, a dorosłym uniemożliwiają powrót na rynek pracy. Asystent rodziny pracuje również nad motywacją członków rodzin do podjęcia leczenia odwykowego. Tutaj ściśle współpracuje z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz psychoterapeutą w Punkcie Konsultacyjnym. Asystent rodziny uczestniczy również w Zespołach ds. oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej organizowanego przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Wrocławiu oraz placówkach w Kątach Wrocławskich. Do zadań asystenta rodziny należy również sporządzanie dokumentacji do sądu w zakresie pracy z rodzinami pod opieką kuratora sądowego.

Tabela nr 3. Dane statystyczne dotyczące rodzin z którymi pracują asystenci rodziny

L.p	Rodzina problemowa/ zastępcza	Ilość rodzin			Ilość osób dorosłych			Ilość dzieci		
		2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020
1.	Rodzina problemowa	16	25	28	28	40	44	33	49	52
2.	Rodzina zastępcza/pieczna	3	5	6	5	7	9	7	11	13
3.	Rodziny z programu „Za życiem”	2	2	3	4	4	6	2	4	3
	RAZEM	21	32	37	37	51	59	42	64	68

2.3.2 Asystent rodziny w systemie wsparcia kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”

Możliwość korzystania ze wsparcia asystenta rodziny przez kobiety w ciąży, szczególnie w ciąży powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych, a także rodzin z dziećmi u których zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu zapewnia ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”¹.

Ustawa buduje kompleksowy system wsparcia kobiet w ciąży i rodzin z dziećmi z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem lub nieuleczalną, zagrażającą życiu chorobą w zakresie wsparcia okołoporodowego (badania diagnostyki prenatalnej, wizyty położnej, poród w szpitalu na najwyższym specjalistycznym poziomie, opieka położnicza i neonatologiczna, wsparcie kobiety karmiącej piersią), wsparcia dziecka z niepełnosprawnością (poradnictwo, pierwszeństwo w dostępie do świadczeń opieki zdrowotnej, pomoc psychologiczna, rehabilitacja lecznicza, wyroby medyczne, zakup leków

¹ Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz.U. z 2020r., poz. 1329).

poza kolejnością, opieka wytchnieniowa, opieka paliatywna i hospicyjna, usługi rehabilitacyjne i lecznicze), wsparcia finansowego w formie jednorazowego świadczenia w wysokości 4 000 zł oraz wsparcia asystenta rodziny.

Z pomocy asystenta rodziny może skorzystać każda kobieta w ciąży i jej rodzina (w tym szczególnie kobieta w ciąży powikłanej, która otrzymała informację, że jej dziecko umrze w trakcie ciąży lub porodu), kobieta, której dziecko zmarło bezpośrednio po porodzie na skutek wad wrodzonych, która poroniła, urodziła martwe dziecko bądź dziecko niezdolne do życia oraz rodzina w której przyszło na świat dziecko ciężko i nieodwracalnie upośledzone albo nieuleczalnie chore dziecko, którego życie jest zagrożone w związku z tą chorobą².

Asystent rodziny koordynuje poradnictwo w zakresie przewycięzania trudności w pielęgnacji i wychowaniu dziecka, wsparcia psychologicznego, pomocy prawnej, w szczególności w zakresie praw rodzicielskich i uprawnień pracowniczych oraz dostępu do rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz świadczeń opieki zdrowotnej poprzez:

- opracowywanie wspólnie z kobietą/rodziną katalogu możliwego do uzyskania wsparcia;
- występowanie w imieniu członków rodziny do jednostek samorządu terytorialnego, jednostek realizujących wsparcie rodziny i innych podmiotów w celu umożliwienia kobietom/ rodzinom skorzystania ze wsparcia³.

Ustawa „Za życiem” funkcjonuje od 1 stycznia 2017 roku stąd wsparcie kobiet w ciąży i rodzin zgodnie z jej wymogami jest nowym zadaniem asystenta rodziny. Zauważyć należy, że osoby i rodziny korzystające z tej pomocy znajdują się często w odmiennej sytuacji niż rodziny mające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, co powoduje konieczność przygotowania dla nich odpowiedniego planu wsparcia.

Tabela nr 4. Liczba dzieci korzystających z pomocy finansowej zgodnie z ustawą „Za Życiem

ROK	Liczba dzieci	W tym liczba rodzin z którymi pracuje asystent rodziny
2017	8	3
2018	4	2
2019	6	4
2020	5	2
RAZEM	23	11

W ramach zasiłków celowych Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej udziela wsparcia w/w rodzinom. Najczęściej dofinansowanie dotyczy rehabilitacji dziecka, zakupu usług medycznych – wizyty u specjalistów, koszt badań genetycznych. W 2020 r. dofinansowano opłatę za studia podyplomowe umożliwiające matce dziecka powrót na rynek pracy.

2.3.3 Problemy i potrzeby rodzin

Zaproponowanie usługi asystenta rodziny było odpowiedzią na zidentyfikowane problemy rodzin. Można je zrekonstruować bazując po pierwsze na wywiadach środowiskowych realizowanych przez pracowników socjalnych, po drugie na podstawie diagnozy rodzin przeprowadzonej przez asystenta rodziny i będącej podstawą planu wsparcia rodziny.

Z wywiadów środowiskowych przeprowadzonych przez pracowników socjalnych wynika, że mamy do czynienia z rodzinami wieloproblemowymi, a problemem łączącym wszystkie rodziny **jest bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego** Ważną kwestią społeczną jest również **ubóstwo**, a więc brak środków finansowych wystarczających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb. Do kolejnych istotnych problemów rodzin zaliczyć należy **bezrobocie, potrzebę ochrony macierzyństwa lub wielodzietności**.

² Informator „Za Życiem”, <http://www.mz.gov.pl/zdrowie-i-profilaktyka/zdrowie-matki-i-dziecka/informator-za-zyciem-2/>, 15.11.2017.

³ Art. 8 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, Dz.U. z 2020 r., poz. 1329.

Zwrócić należy uwagę na **wielopropblemowość sytuacji** w rodzinach kierowanych do asystenta. Najczęściej z bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego występowało ubóstwo, a także ubóstwo i dodatkowe powody, takie jak: potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, niepełnosprawność, bezrobocie i uzależnienia. Wskazuje to na konieczność wsparcia rodziny nie tylko w rozwiązywaniu problemów opiekuńczo-wychowawczych, ale również innych, bez pokonania których prawidłowe pełnienie funkcji wychowawczej nie będzie możliwe (np. w przypadku uzależnień czy przemocy w rodzinie).

Tabela nr 5 . Główne problemy rodzin zdiagnozowane przez asystenta rodziny

Główne problemy rodzin	Liczba rodzin
Brak prawidłowych umiejętności rodzicielskich	37
Brak prawidłowych umiejętności komunikacyjnych	15
Nieprawidłowe relacje w rodzinie, konflikty małżeńskie, trudności w relacjach małżeńskich	9
Brak właściwych wzorców rodzinnych	8
Problemy psychologiczne i psychiczne	7
Niska samoocena	18
Niezaradność życiowa	25
Ubóstwo	17
Problemy finansowe, długi, zajęcia komornicze, brak umiejętności gospodarowania finansami	21
Brak stałego źródła dochodów	11
Bezrobocie i nieaktywność zawodowa	14
Niskie wykształcenie, brak kwalifikacji	12
Uzależnienie od alkoholu, nadużywanie alkoholu	15
Przemoc w rodzinie	6
Trudne warunki mieszkaniowe	19
Problemy zdrowotne, zaniedbania zdrowotne	16
Niepełnosprawność	9

Źródło: Opracowanie własne.

Istotnym wydarzeniem rzutującym na sytuację rodzin objętych wsparciem jest odebranie dzieci z rodziny i umieszczenie ich w pieczy zastępczej. Jest ono następstwem niewłaściwej realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczej, a także innych problemów rodzin, np. uzależnień czy przemocy w rodzinie. Część rodzin odczuwa tę sytuację jako znaczący problem i dąży do powrotu dzieci do domu, ale są i takie rodziny, które funkcjonują bez dzieci i nie podejmują znaczących starań na rzecz ich odzyskania. W każdym przypadku zadaniem asystenta jest jednak motywowanie rodzin do działań rozwiązujących problemy i umożliwiających powrót dzieci do rodziny. Ten fakt świadczy o istnieniu w tych rodzinach niezwykle poważnych problemów, które były dla sądu podstawą do skierowania dzieci do pieczy.

2.4 Pobyt i odpłatność dzieci w pieczy zastępczej

W sytuacji kiedy rodzina nie podejmuje współpracy z asystentem rodziny, bądź zagrożone jest zdrowie i życie dziecka, instytucje pod opieką których przebywa rodzina wnioskuje do sądu rodzinnego o umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej. Dzieci odbierane są również w trybie interwencyjnym przez służby.

Na dzień 30.10.2020 w pieczy zastępczej przebywała następująca liczba dzieci z terenu Gminy Siechnice:

RZS- Rodziny Zastępcze Spokrewnione – 15 dzieci

RZN- Rodziny Zastępcze Niespokrewnione -11 dzieci

RDD- Rodzinny Dom Dziecka- 4 dzieci

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza typu Interwencyjnego – 0

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza typu Socjalizacyjnego Nr 1- 1 dziecko

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza typu Socjalizacyjnego Nr 2 – 1 dziecko

Współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej w latach 2019-2020 wraz z % i wartościowym udziałem gminy Siechnice w kosztach pieczy zastępczej

Rok 2019				Rok 2020 - przewidywane wykonanie				Rok 2021 - prognoza, plan			
Udział gminy Siechnice w kosztach pieczy zastępczej				Udział gminy Siechnice w kosztach pieczy zastępczej				Udział gminy Siechnice w kosztach pieczy zastępczej			
10% kosztów ogółem	30% kosztów ogółem	50% kosztów ogółem	Koszty w zł	10% kosztów ogółem	30% kosztów ogółem	50% kosztów ogółem	Koszty w zł	10% kosztów ogółem	30% kosztów ogółem	50% kosztów ogółem	Koszty w zł
7	5	22	235.000	5	3	24	300.000	1	5	29	300.000

2.5 Projekt „W RODZINIE JEST MOC”

W latach 2019-2020 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w partnerstwie z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie realizuje projekt wsparcia pieczy zastępczej. Celem projektu „**W rodzinie jest MOC**” jest realizacja usług w zakresie wsparcia rodziny systemu pieczy zastępczej. Wsparcie zaplanowano dla rodzin osób będących klientami GOPS w Siechnicach mających trudności z wypełnianiem funkcji opiekuńczo-wychowawczych wraz z dziećmi, osób przygotowujących się i świadczących usługi na rzecz pieczy zastępczej w tym kandydatów na rodziny zastępcze, dla rodzin zastępczych z terenu powiatu wrocławskiego oraz wychowanków pieczy zastępczej poniżej 15 roku życia zamieszkujących gminę Siechnice.

Celem głównym projektu jest zmiana sytuacji rodzin oraz systemu pieczy zastępczej na terenie gminy Siechnice i powiatu wrocławskiego **w okresie 01.01.2019.- 31.12.2020 r.** Cel główny zostanie osiągnięty poprzez nast. działania:

- 1) udzielenie wsparcia specjalistycznego dla rodzin przeżywających trudności;
- 2) rozwój i doskonalenie systemu pieczy zastępczej nad dzieckiem przebywającym poza naturalnym środowiskiem rodzinnym;
- 3) umożliwienie dzieciom powrotu do rodziny naturalnej poprzez współpracę z gminami w zakresie udzielania wsparcia rodzicom dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej;
- 4) praca z rodziną (asystent rodziny) przyczyniająca się do powrotu dziecka z pieczy do rodziny biologicznej;

- 5) doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych kadry zajmującej się pracą z rodziną i dzieckiem.

Cele szczegółowe:

1. Rozwój i doskonalenie systemu pieczy zastępczej nad dzieckiem przebywającym poza naturalnym środowiskiem rodzinnym.

Sposób realizacji:

- zapewnienia usług wspierających rodzinę;
- zapewnienie bezpieczeństwa dziecka w rodzinach przeżywających problemy;
- przeciwdziałanie zjawisku przemocy i uzależnień;
- organizowanie szkoleń dla kandydatów na rodziny zastępcze, oraz dla funkcjonujących rodzin zastępczych w celu zwiększenia kompetencji i umiejętności opiekuńczo – wychowawczych;
- zapewnienie rodzinom zastępczym, ich podopiecznym oraz usamodzielnianym wychowankom pieczy zastępczej dostępu do specjalistycznej pomocy psychologicznej, prawnej, diagnostyczno – terapeutycznej;
- budowanie pozytywnego wizerunku rodzinnej pieczy zastępczej w środowisku i propagowanie idei rodzicielstwa zastępczego poprzez tworzenie warunków sprzyjających podejmowaniu decyzji o pełnieniu funkcji rodziny zastępczej;

2. Umożliwienie dzieciom powrotu do rodziny naturalnej poprzez współpracę z jst oraz instytucjami pracującymi z rodziną i dzieckiem.

Planowane efekty- osiągnięte w 100%

1. Wsparcie 9 istniejących miejsc świadczenia usług społecznych które będą istniały po zakończeniu projektu (asystentura rodzinna, rodziny zastępcze).
2. Utworzenie 8 nowych miejsc świadczenia usług wspierania rodziny i pieczy zastępczej istniejących po zakończeniu projektu (asystentura rodzinna, konsultacje specjalistyczne, rodziny wspierające, rodziny zastępcze).
3. Objęcie 137 osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym usługami społecznymi, usługami wspierania rodziny i pieczy zastępczej takimi jak:
 - interwencja kryzysowa;
 - podnoszenie kompetencji i kwalifikacji kadr systemu pieczy zastępczej i wsparcie dla dzieci w pieczy zastępczej;
 - poradnictwo specjalistyczne (m.in. psychologiczne, pedagogiczne, prawne) medyczne i mediacje;
 - warsztaty kompetencji;
 - asystentura rodzinna;
 - pomoc pieniężna.

W projekcie udział wzięło na dzień 30.10.2020 r. **26 rodzin, w tym: 47 osób dorosłych i 67 dzieci.**

2.6 Wsparcie specjalistyczne rodzin

W ramach Punktu Konsultacyjnego prowadzone jest poradnictwo dla rodzin w zakresie porad specjalistycznych. W latach 2019-2020 rodziny, z którymi pracuje asystent rodziny mogły skorzystać ze wsparcia specjalistycznego w projekcie w zakresie:

- poradnictwo psychologiczne dla dorosłych – 200 h,
- poradnictwo psychologiczne dla dzieci – 200 h,
- poradnictwo prawne – 100 h,
- poradnictwo terapeuty uzależnień- 72 h,
- poradnictwo psychiatryczne – 60 h,
- mediacje – 60 h.

Tabela nr 6. Wsparcie specjalistyczne dla rodzin

Rodzaj wsparcia	2018	2019	2020
Wsparcie psychologiczne dla dorosłych	67	145	123
Wsparcie psychologiczne dla dzieci	34	122	89
Wsparcie terapeuty uzależnień	22	43	31
Mediacje rodzinne	5	45	62
Porady prawne	124	187	153
Grupa Wsparcia dla rodziców	54	67	53
Warsztaty kompetencji rodzicielskich - stacjonarne	60	60	60

2.7. Warsztaty Kompetencji Rodzicielskich

Projekt Warsztaty Kompetencji Rodzicielskich realizowany jest cyklicznie od kilku lat. Do projektu kwalifikowane są osoby wskazane przez pracowników socjalnych, Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarne oraz jednostki oświatowe.

Cel główny projektu to : zwiększenie umiejętności rodzicielskich w zakresie ochrony swoich dzieci przed szkodami wynikającymi z picia alkoholu i brania narkotyków, poprzez nawiązanie i pogłębienie z nimi więzi.

Cele szczegółowe:

1. Zwiększenie wiedzy rodziców w zakresie szkód wynikających z picia alkoholu przez dzieci i młodzież oraz zażywania przez nich narkotyków.
2. Zwiększenie wiedzy przez rodziców w jaki sposób należy budować i pogłębiać więzi ze swoimi dziećmi.
3. Poprawa komunikacji pomiędzy członkami rodziny.
4. Nabycie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych występujących podczas wychowywania dzieci i młodzieży.
5. Nabycie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych w rodzinie.
6. Projekt zakłada przeprowadzenie warsztatów umiejętności wychowawczych dla rodziców podczas 3-dniowych wyjazdowych warsztatów.

Warsztaty umiejętności wychowawczych dla rodziców są grupową formą spotkań, na których uczestnicy (rodzice) koncentrują się na **rozwijaniu swoich kompetencji rodzicielskich i społecznych** - pracują przede wszystkim na treściach wniesionych przez prowadzących - gotowych przykładach/scenkach, zagadnieniach zaplanowanych w programie, a także zajmują się bieżącymi trudnościami rodzicielskimi. Zajęcia opierają się na opracowanym przez prowadzących scenariuszu jednakże zależne są również od dynamiki grupy i jej bieżących potrzeb.

Wyjazdowa forma pozwala na intensywniejszą pracę przede wszystkim ze względu na wyższą frekwencję uczestników - wszyscy rodzice przyjeżdżają na cały cykl spotkań. Dla prowadzących jest to także gwarancją, że uczestnicy zrealizują cały zaplanowany program bez ryzyka absencji, na którymś ze spotkań. Jest to również korzystne ze względu na proces zintegrowania grupy, co zwiększa zaufanie i otwartość na dzielenie się swoimi doświadczeniami i trudnościami. Dla uczestników atrakcyjna jest również forma warsztatów sama w sobie – 3-dniowy wyjazd do ośrodka położonego w malowniczej okolicy, z pełnym wyżywieniem i przewidzianymi dodatkowymi atrakcjami poza czasem warsztatów.

W 2018 roku wyjechało 12 rodzin, w 2019 roku – 11 rodzin, w 2020 roku -11 rodzin.

2.8 Karta Dużej Rodziny

Według powszechnie przyjętej definicji za rodzinę wielodzietną uważamy rodziców z co najmniej trojgiem dzieci. Takie założenie przyjął również rząd, wprowadzając w czerwcu 2014 r. program dla rodzin wielodzietnych - ogólnopolską Kartę Dużej Rodziny. Ma ona na celu umożliwienie rodzinom „3+” uczestniczenia w życiu kulturalnym, korzystania z oferty rekreacyjnej czy zniżek na publiczne środki transportu. Posługując się specjalnymi kartami, członkowie rodzin z przynajmniej trojgiem dzieci mogą kupić ulgowe bilety do muzeów, obiektów zabytkowych, korzystać ze zniżek w ośrodkach wypoczynkowych, środkach komunikacji miejskiej czy w PKP.

Tabela nr 7. Liczba osób korzystających z Karty Dużej Rodziny w Gminie Siechnice

Ilość osób korzystających z Karty Dużej Rodziny			
	2018	2019	2020
Osoby dorosłe	223	308	204
dzieci	141	206	89
Razem	364	514	293

III. Rekomendacje dotyczące pracy z rodziną

3.1 Kierowanie asystenta rodziny do rodzin wymagających wsparcia

Asystent rodziny powinien być kierowany do rodzin, które wyrażają zainteresowanie taką współpracą oraz rokują na dokonanie pozytywnych zmian w okresie kilku lat. Oczywiście ocena prawdopodobieństwa poprawy sytuacji życiowej jest trudna, jednakże zwrócić należy szczególną uwagę na problemy, które w największym stopniu ograniczają szanse rodzin na przezwycięzenie trudnej sytuacji – przede wszystkim na uzależnienia.

W przypadku osób uzależnionych, przed wejściem asystenta do rodziny, bądź równoległe z jego działaniami, powinny zostać podjęte przy udziale GKRPA działania na rzecz rozwiązania problemu uzależnienia.

Należałoby rozważyć przeprowadzenie rozmowy „kwalifikacyjnej” z rodziną przy udziale asystenta i specjalisty, który oceniłby poziom motywacji rodziny do podjęcia współpracy z asystentem i wprowadzeniem zmiany postaw i zachowań.

3.2 Wsparcie rodziców w formie warsztatów kompetencji rodzicielskich

Praca asystenta ma doprowadzić do pokonania trudności w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez rodziny. W tym kontekście ważne jest wsparcie działań asystenta skoncentrowanymi oddziaływaniami innych specjalistów, głównie pedagogów i psychologów. Bardzo dobrą formą pracy jest organizacja warsztatów kompetencji rodzicielskich. Powinny one być realizowane w formie wyjazdowej, bowiem umożliwia to zaplanowanie jednorazowo dłuższych zajęć i rozwiązuje problem unikania udziału w zajęciach ze względu na obowiązki zawodowe lub domowe. Klienci postrzegają formę wyjazdową jako bardziej atrakcyjną, a zebranie rodzin w jednym miejscu na kilka dni umożliwia realizację pełnego cyklu zajęć przy zachowaniu wysokiej frekwencji. Działania takie powinny być też organizowane dla całych rodzin przy zapewnieniu dzieciom opieki na czas udziału rodziców w zajęciach.

3.3 Wsparcie motywacyjne rodziców korzystających z usług asystenckich

Podstawą zmiany i przezwyciężenia trudności jest motywacja rodziców, chęć do zmiany i podejmowania wysiłku na rzecz pokonania problemów. Kluczową rolę odgrywa w tym zakresie wsparcie motywacyjne, które w dużej mierze udzielane jest wyłącznie przez

asystenta rodziny. Konieczne jest rozbudowanie form wsparcia motywacyjnego i zwiększenie udziału specjalistów, szczególnie psychologów w działaniach motywacyjnych.

Zasadne byłoby ich prowadzenie w formie warsztatów wyjazdowych, co umożliwiłoby jednocześnie i dłuższe oddziaływanie różnych specjalistów na rodzinę.

3.4 Współpraca z pieczę zastępczą

Dla zwiększenia szans wzmocnienia rodzin, które posiadają dzieci umieszczone w pieczy zastępczej, a co za tym idzie umożliwienia dzieciom powrotu do rodzin biologicznych koniecznej jest wzmocnienie współpracy asystenta z koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej oraz przedstawicielami placówek opiekuńczo-wychowawczych celem skutecznej wymiany informacji o realizowanych działaniach i wspólnego planowania możliwie najbardziej efektywnych działań.

3.5 Włączenie środowiska lokalnego w sieci wsparcia rodzin z problemami

Asystent rodziny powinien bazować nie tylko na wykorzystywaniu zasobów instytucjonalnych, ale korzystać również z wsparcia społeczności lokalnej, szczególnie pomocy rodzinnej i sąsiedzkiej. Zasadne jest włączanie sąsiadów czy znajomych rodziny, szczególnie z poprawnie funkcjonujących rodzin w sieć wsparcia. Można rozważyć w tym zakresie wykorzystanie instytucji rodziny wspierającej.

3.6 Podnoszenie kwalifikacji asystenta rodziny

Ze względu na multidyscyplinarność pracy z rodziną asystent rodziny powinien podnosić swoje kwalifikacje, a obowiązkiem gminy jest stworzenie mu takich możliwości. Asystent powinien brać udział w szkoleniach, szczególnie w zakresie przygotowania do pełnienia nowych zadań, np. wynikających z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Asystentowi należy również zapewnić superwizję, której celem byłoby minimalizowanie zjawiska wypalenia zawodowego w związku z trudnościami napotykanymi w pracy z rodziną wieloprotblemową.

IV. Cele Programu

Głównym celem programu jest stworzenie spójnego systemu wsparcia rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu ról społecznych, a w szczególności funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Cele szczegółowe:

1. Diagnozowanie i monitoring skali potrzeb i problemów rodzin.
2. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny.
3. Poprawa funkcjonowania rodziny oraz warunków rozwoju dziecka w środowisku rodzinnym.
4. Przeciwdziałanie marginalizacji społecznej rodzin dysfunkcyjnych.
5. Uwrażliwianie i aktywizowanie środowiska lokalnego na potrzeby dzieci i rodzin dysfunkcyjnych.
6. Promowanie rodziny jako priorytetu w pracy instytucji i służb działających na jej rzecz.

V. Adresaci Programu

Adresatami programu będą rodziny zamieszkałe na terenie Gminy Siechnice, doświadczające problemów opiekuńczo-wychowawczych, zagrożone umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej bądź też takie, którym została odebrana lub ograniczona władza rodzicielska poprzez umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej.

VI. Działania i sposób realizacji programu

6.1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny:

Sposób realizacji	Jednostka realizująca	Termin realizacji	Jednostki współdziałające
1	2	3	4
1. Wsparcie interdyscyplinarne – współpraca wszystkich instytucji i służb wspierania rodziny. 2. Systematyczne diagnozowanie warunków życia oraz potrzeb rodzin o niskim statusie materialnym. 3. Objęcie pomocą finansową i rzeczową rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej (bezpieczeństwo socjalne).	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	proces ciągły	jednostki oświatowe, Wydział Rodzinny Sądu Rejonowego w Oławie, Policja, ZOZ, jednostki pomocnicze, instytucje kościelne, organizacje pozarządowe
4. Dożywanie dzieci w placówkach oświatowych.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	proces ciągły	jednostki oświatowe, organizacje pozarządowe
5. Wsparcie w zakresie edukacji: 1) wyprawki szkolne 2) stypendia socjalne 3) stypendia i zasiłki szkolne 4) dowóz dzieci do placówek oświatowych na terenie gminy i poza jej granice (w tym osoby niepełnosprawne).	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Wydział Edukacji Urzędu Miejskiego	proces ciągły	jednostki oświatowe na terenie gminy,

6.2. Działania na rzecz przeciwdziałania bezrobociu:

Sposób realizacji	Jednostka realizująca	Termin realizacji	Jednostki współdziałające
1	2	3	4
1. Aktywizacja społeczno – zawodowa osób bezrobotnych.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	proces ciągły	Punkt Konsultacyjny
2. Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie aktywizowania osób bezrobotnych (oferty pracy, prace interwencyjne, prace społecznie użyteczne).	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	proces ciągły	Wydział Komunalny Urzędu Miejskiego
3. Opracowywanie projektów i wniosków w zakresie aktywizacji zawodowej z dofinansowaniem środków unijnych.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	według potrzeb	Biuro ds. Funduszy Europejskich Urzędu Miejskiego
4. Kierowanie osób zagrożonych wykluczeniem zawodowym do Punktu Konsultacyjnego udzielającego wsparcie w zakresie rozwiązywania problemów utrudniających wyjście na rynek pracy.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Punkt Konsultacyjny	według potrzeb	Zespół Interdyscyplinarny, GKRPA, PUP
5. Nawiązanie współpracy z lokalnymi przedsiębiorcami w zakresie ofert pracy.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	proces ciągły	Powiatowy Urząd Pracy, lokalni przedsiębiorcy

6.3. Zapobieganie uzależnieniom dzieci, młodzieży i dorosłych:

Sposób realizacji	Jednostka realizująca	Termin realizacji	Jednostki współdziałające
1	2	3	4
1. Opracowanie i realizowanie gminnych programów przeciwdziałania: alkoholizmowi, narkomanii i przemoc.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	proces ciągły	GKRPA, ZI, Straż Miejska, Policja, Punkt Konsultacyjny
2. Realizowanie na terenie jednostek oświatowych gminy programów profilaktycznych w zakresie uzależnień dla dzieci i rodziców.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	według potrzeb	instytucje szkoleniowe, specjaliści, jednostki oświatowe
3. Organizowanie pozaszkolnych form spędzania wolnego czasu (zajęcia rekreacyjno-sportowe, zajęcia kulturalne).	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	proces ciągły	jednostki oświatowe, organizacje pozarządowe
4. Organizowanie festynów, imprez sportowo-rekreacyjnych i kulturalnych promujących zdrowy tryb życia.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	według potrzeb	jednostki oświatowe, organizacje pozarządowe
5. Udzielanie wsparcia rodzinom w których występują problemy uzależnień oraz ochrona przed przemocą.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	według potrzeb	Punkt Konsultacyjny, GKRPA, Zespół interdyscyplinarny, Policja, Straż Miejska
6. Kierowanie osób uzależnionych od alkoholu, przyczyniających się swoim zachowaniem do rozkładu życia rodzinnego na terapię i leczenie odwykowe.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	według potrzeb	GKRPA, Policja, Straż Miejska, Ośrodki Lecznictwa Odwykowego
7. Podejmowanie akcji informacyjnych, profilaktycznych, prewencyjnych w środowisku lokalnym przez służby do tego uprawnione	Policja, Straż Miejska, GKRPA	według potrzeb	jednostki pomocnicze
8. Tworzenie świetlic profilaktyki środowiskowej mającej na celu realizację programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	według potrzeb	GKRPA, ZI, jednostki oświatowe, Policja, Sąd Rejonowy w Oławie

6.4. Wsparcie rodzin w zakresie poradnictwa specjalistycznego:

Sposób realizacji	Jednostka realizująca	Termin realizacji	Jednostki współdziałające
1	2	3	4
1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej, psychologicznej i prawnej dla rodzin.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	proces ciągły	Punkt Konsultacyjny
2. Wprowadzenie do rodzin przeżywających trudności asystenta rodziny.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	proces ciągły	Sąd Rejonowy w Oławie, GKRPA, ZI, Policja, Straż Miejska

3. Współpraca z instytucjami działającymi w obszarze pomocy rodzinie w zakresie lepszego diagnozowania i rozwiązywania problemów.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	proces ciągły	Sąd Rejonowy w Oławie, GKRPA, ZI, Policja, Straż Miejska, jednostki oświatowe
4. Wprowadzanie innowacyjnych form pracy z rodziną w ramach realizowanych projektów.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	według potrzeb	jednostki oświatowe, instytucje szkoleniowe
5. Udzielenie specjalistycznego wsparcia w przypadku zagrożenia umieszczeniem dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, ośrodka interwencji kryzysowej.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	według potrzeb	PCPR, Ośrodki Interwencji Kryzysowej, jednostki oświatowe, Policja, Punkt Konsultacyjny
6. Warsztaty umiejętności wychowawczych w szczególności dla rodzin zagrożonych uzależnieniami, doznających przemocy i tych których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	według potrzeb	PCPR, jednostki oświatowe, Policja, Straż Miejska, GKRPA, Punkt Konsultacyjny
7. Organizowanie spotkań edukacyjnych dla rodziców – z wymianą doświadczeń i pogłębieniem umiejętności wychowawczych, a także wyjazdów wspólnych z dziećmi.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	według potrzeb	PCPR, jednostki oświatowe, Policja, Straż Miejska, GKRPA, Punkt Konsultacyjny
8. Prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży – w szczególności z rodzin w których istnieje problem uzależnienia oraz przemoc.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	według potrzeb	PCPR, jednostki oświatowe, Policja, Straż Miejska, GKRPA, Punkt Konsultacyjny

6.5. Działania profilaktyczne na rzecz rodzin:

Sposób realizacji	Jednostka realizująca	Termin realizacji	Jednostki współdziałające
1	2	3	4
1. Koordynowanie działań i bieżąca współpraca podmiotów podejmujących różnorodne działania na rzecz rodzin.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	proces ciągły	jednostki oświatowe, GKRPA, ZI, Straż Miejska, CK, Policja
2. Organizowane programów służących integracji rodzin, integracji wielopokoleniowej, zagospodarowania czasu wolnego.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	proces ciągły	jednostki oświatowe, GKRPA, Straż Miejska, CK, Policja
3. Realizowanie programów profilaktycznych udzielających wsparcia dla rodzin z problemami uzależnień oraz promujących zdrowy tryb życia.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	według potrzeb	ZOZ, jednostki oświatowe, GKRPA, Straż Miejska, CK, Policja
4. Systematyczne monitorowanie rodzin zagrożonych kryzysem przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych oraz przedstawicieli innych instytucji zajmujących się problemami społecznymi na terenie gminy.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	proces ciągły	ZOZ, jednostki oświatowe, Policja, ZOZ, Straż Miejska
5. Organizowanie narad, szkoleń, konferencji, spotkań informacyjnych mających na celu podejmowanie zintegrowanych działań na rzecz rodziny przez instytucje na terenie gminy.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	według potrzeb	jednostki oświatowe, GKRPA, Straż Miejska, CK, Policja
			jednostki oświatowe,

6. Wspieranie i promocje działań inicjatyw lokalnych w zakresie wsparcia rodziny i dziecka.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	według potrzeb	GKRPA, Straż Miejska, CK, Policja
7. Edukacja służb społecznych w zakresie wykorzystania nowych form pracy z rodziną.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	według potrzeb	Biuro ds. Funduszy Europejskich, jednostki szkoleniowe
8. Podnoszenie kwalifikacji przez asystentów rodziny.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	według potrzeb	Biuro ds. Funduszy Europejskich, jednostki szkoleniowe
9. Szkolenia dla rodzin wspierających.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	według potrzeb	jednostki oświatowe, GKRPA, Straż Miejska, CK, Policja
10. Realizacja rządowego programu dla rodzin wielodzietnych – Karta Dużej Rodziny (zniżki oraz dodatkowe uprawnienia przy korzystaniu z oferty kulturalnej, rekreacyjnej czy transportowej).	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	proces ciągły	jednostki oświatowe, CK, jednostki pomocnicze

6.6. Współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej:

Sposób realizacji	Jednostka realizująca	Termin realizacji	Jednostki współdziałające
1	2	3	4
Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadaptacyjnym: a) 10% wydatków w pierwszym roku pobytu w pieczy zastępczej b) 30 % wydatków w drugim roku pobytu w pieczy zastępczej c) 50 % wydatków w trzecim roku i kolejnych latach pobytu w pieczy zastępczej.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	proces ciągły	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie (organizator rodzinnej pieczy zastępczej)

VII. Finansowanie

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021-2023 finansowany będzie w ramach środków budżetu gminy, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

VIII. Realizatorzy programu

1. Jednostką realizującą Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021-2023 jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach.
2. Podmioty uczestniczące w realizacji Programu:
 - 1) jednostki oświatowe na terenie Gminy Siechnice,
 - 2) Wydział Edukacji Urzędu Miejskiego w Siechnicach,
 - 3) Sąd Rejonowy w Oławie – kuratorzy rodzinni Wydziału Rodzinnego i Nieletnich,
 - 4) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Wrocławiu,
 - 5) Komisariat Policji w Siechnicach,
 - 6) Zespół Opieki Zdrowotnej w Świętej Katarzynie,

- 7) Straż Miejska w Siechnicach,
 - 8) Punkt Konsultacyjny (specjaliści),
 - 9) Zespół Interdyscyplinarny,
 - 10) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
3. Podmioty współpracujące: organizacje pozarządowe.

IX. Monitoring i Ewaluacja

Monitoring i ewaluacja programu prowadzone będą w sposób ciągły. Prawidłowe realizowanie programu opierać się będzie na działaniach podejmowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej oraz inne jednostki i instytucje działające na terenie gminy. W miarę potrzeb, niniejszy dokument będzie aktualizowany i weryfikowany pod kątem dostosowania do aktualnych realiów społecznych oraz przepisów prawa.

Wskaźniki:

L.P.	Cel szczegółowy	Wskaźnik realizacji celu
1.	Diagnozowanie i monitoring skali potrzeb i problemów rodzin	Ilość rodzin z dziećmi objętych pracą socjalną oraz wsparciem asystenta rodziny.
2.	Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny.	Ilość rodzin z dziećmi objętych pomocą pieniężną i rzeczową.
3.	Poprawa funkcjonowania rodziny oraz warunków rozwoju dziecka w środowisku rodzinnym.	Ilość rodzin, z którymi asystent zakończył pracę ze względu na zrealizowanie założonych celów.
4.	Przeciwdziałanie marginalizacji społecznej rodzin dysfunkcyjnych.	Ilość rodzin dysfunkcyjnych objętych pomocą społeczną i wsparciem asystenta rodziny.
5.	Uwrażliwianie i aktywizowanie środowiska lokalnego na potrzeby dzieci i rodzin dysfunkcyjnych.	Ilość zrealizowanych programów oraz innych inicjatyw adresowanych do społeczności lokalnej.
6.	Promowanie rodziny jako priorytetu w pracy instytucji i służb działających na jej rzecz.	Ilość szkoleń, konferencji, spotkań i innych przedsięwzięć adresowanych do pracowników instytucji działających na rzecz rodziny.

X. Sprawozdanie

1. Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2021-2023 wraz z potrzebami związanymi z realizacją zadań określonych w programie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej przedstawia Burmistrzowi Siechnic do dnia 31 marca każdego roku.
2. Burmistrz Siechnic po jego zatwierdzeniu przedstawia sprawozdanie Radzie Miejskiej w Siechnicach.